

VENDIM
Nr.39, datë 21.9.2011

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Sadushi	Anëtar i	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“
Petrit Plloçi	Anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Çinari, në datë 28.4.2011, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.11 akti, që i përket:

KËRKUESE: Aurora Topçiu e përfaqësuar nga avokat Fatmir Braka me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR: Zyra e Prokurorit të Përgjithshëm në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.505, datë 14.10.2009 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42/2, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Petrit Plloçi, përfaqësuesin e kërkuarit që kërkoj pranimin e kërkesës dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë, me vendimin nr.185, datë 13.12.2006, ka vendosur deklarinin fajtor të kërkuarës për veprën penale “prodhim dhe mbajtje pa leje të armëve luftarake”, parashikuar nga neni 278/2 i Kodit Penal dhe dënimin e saj me 450.000 lekë gjobë.

Gjykata e Apelit Gjyqësor Gjirokastrë, me vendimin nr.79, datë 16.5.2007, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr.185, datë 13.12.2006 të Gjykatës së Shkallës së Parë Gjyqësore, deklarinin fajtor të kërkuarës për veprën penale “prodhim dhe mbajtje pa leje të armëve luftarake dhe municionit”, parashikuar nga neni 278/2 i Kodit Penal dhe dënimin e saj me 450.000 lekë gjobë, dhe në zbatim të nenit 406 të Kodit të Procedurës Penale kërkuarës i ulët 1/3 e dënimit duke u dënuar përfundimisht me 300.000 lekë gjobë.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.505, datë 14.10.2009, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuarja ndaj vendimit nr.79 datë 16.5.2007 të Gjykatës së Apelit Gjyqësor Gjirokastrë, me arsyetimin se nuk është paraqitur në formën e kërkuar nga ligji, pasi mungon nënshkrimi i mbrojtësit sipas nenit 435/2 të Kodit të Procedurës Penale (KPP).

Kërkuarja ka pretenduar cenimin e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor për sa i përket mohimit të aksesit në Gjykatën e Lartë.

Konkretisht, kërkuarja ka parashtruar se rekursi i saj nuk është shqyrtuar në themel nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, sepse kjo gjykatë ka vendosur mospranimin për gjykim të tij vetëm për mosplotësim të kriterëve formale, siç është nënshkrimi i rekursit nga mbrojtësi (neni

435/2 i KPP). Kërkuesja pretendon se mungesa e nënshkrimit të mbrojtësit, në rekursin e ushtruar prej saj, nuk mund të sjellë detyrimisht mohimin e së drejtës për t'u dëgjuar dhe për të marrë përgjigje mbi shkaqet e ngritura në rekurs. Këtë pretendim kërkuesja e mbështet edhe në vendimin nr.38, datë 30.12.2010 të Gjykatës Kushtetuese.

II

Lidhur me pretendimin për cenimin e së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës (e drejta e aksesit në gjykatë)

Kërkuesja Aurora Topçiu, në kërkesën drejtuar kësaj gjykate, ka pretenduar se Gjykata e Lartë, duke vendosur mospranimin për gjykim të rekursit me arsyetimin se në kundërshtim me nenin 435/2 të KPP-së, nuk është nënshkruar nga mbrojtësi, i ka cenuar asaj të drejtën për t'iu drejtuar kësaj gjykate (aksesin), parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës.

Gjykata Kushtetuese, rithekson se e drejta për t'iu drejtuar gjykatës (aksesi në gjykatë) është një aspekt i së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj, lidhur me pretendimet e ngritura, përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së (*shih vendimet nr.38, datë 30.12.2010, nr.5, datë 2.3.2011, nr.8, datë 16.3.2011, nr.9, datë 29.3.2011, nr.10, datë 29.3.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

Gjykata Kushtetuese në vendimet e saj ka vënë në dukje se e drejta për t'iu drejtuar një gjykate nuk është absolute. Kjo e drejtë mund të jetë objekt kufizimesh, të cilat nënkuptohen, përderisa kjo e drejtë, nga natyra e saj, kërkon rregullim nga ana e shtetit (*shih vendimin e GjEDNJ-së në çështjen Treska kundër Shqipërisë, nr.26937/04 i aplikimit*). Megjithatë, këto kufizime nuk duhet të jenë të tilla sa të dëmtojnë vetë thelbin e së drejtës. Gjykata Kushtetuese është shprehur, gjithashtu, se përdorimi i mjetit procedural të përshtatshëm ankimes, siç sanksionohet në KPP-në, përbën një kërkesë që lidhet me thelbin e së drejtës së mbrojtjes dhe të pjesëmarrjes aktive në gjykim. Mosgjykimi në themel i shkaqeve të rekursit, cenon të drejtën e aksesit të tij në Gjykatën e Lartë (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.21, datë 24. 7.2006*). Gjykata Kushtetuese vlerëson, gjithashtu, se megjithëse formalizmi është një domosdoshmëri e procesit, është e domosdoshme të shmangët një formalizëm i tepërt procedural, që do të çonte në cenimin e thelbit të së drejtës.

Për sa më sipër, Gjykata Kushtetuese vlerëson se, edhe parashikimi ligjor i nenit 435/2 të Kodit të Procedurës Penale, nuk mund të interpretohet në një mënyrë të tillë, që do të cenonte thelbin e të drejtës së një individi për t'iu drejtuar Gjykatës së Lartë. Për këtë arsye, Gjykata Kushtetuese, për të garantuar të drejtën e një individi për t'iu drejtuar Gjykatës së Lartë, zbatimin e nenit 435/2 të Kodit të Procedurës Penale e ka parë në raport me rregullimet e përgjithshme që dispijlojnë paraqitjen e ankimit (nenet 407- 421 e KPP-së), si dhe ato të veçanta për paraqitjen e rekursit (nenet 431-435 të KPP-së). Kështu, Gjykata, në vendimin nr.5, datë 2.3.2011, si dhe në vendimet e saj të mëpasshme është shprehur se, në situatën në të cilën kërkuesi ka ushtruar rekursin, në përmbushje të detyrimeve të tij formale, që përcaktohen kryesisht në nenet 410, 412, 420, 435/1 të KPP-së dhe rekursi nuk është nënshkruar nga mbrojtësi i zgjedhur prej tij, ai nuk mund të privohet nga e drejta që rekursi i tij të shqyrtohet në themel, vetëm për mungesë të nënshkrimit të mbrojtësit. Një interpretim i ndryshëm, që mund t'i bëhet nenit 435/2, sjell si pasojë cenimin e së drejtës së individit për akses në Gjykatën e Lartë (*shiko vendimin nr.38, datë 30.12.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

Gjykata Kushtetuese në rastin në shqyrtim konstaton se, me vendimin objekt kundërshtimi kushtetues, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuesja, me arsyetimin se nuk është paraqitur në formën e kërkuar nga ligji, pasi i mungon nënshkrimi i mbrojtësit sipas nenit 435/2 të Kodit të Procedurës Penale (KPP).

Gjykata Kushtetuese, në rrethanat e mësipërme, arrin në konkluzionin se gjatë gjykimit të

çështjes në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë, në dhomë këshillimi, kërkueses Aurora Topçiu, në kundërshtim me nenin 42 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së, i është cenuar e drejta për t'iu drejtuar gjykatës (aksesi në gjykatë).

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131/f të Kushtetutës dhe nenit 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", njëzëri,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Shfuqizimin e vendimit nr. 505, datë 14.10.2009 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë dhe kthimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.
- Ky vendim hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Xhezair Zaganjori, Vladimir Kristo, Sokol Sadushi Vitore Tusha, Petrit Plloçi, Altina Xhoxhaj, Admir Thanza, Sokol Berberi